

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sredo, 24. VI. 1970

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Se bomo že naveličali naslova »velikih pijancev« ?

Odsek za preučevanje in obravnavanje alkoholizma pri psihiatrični bolnici v Begunjah je v okviru svojega delovanja že lani pripravil predavanja o alkoholizmu. Več predavanj je bilo tudi letos tako za pedagoške delavce, za zdravstvene in socialne delavce ter pred kratkim za predstavnike sindikatov, delavskih svetov, SZDL in ostale. Skupina zdravnikov v tem odseku — ustanovljen je bil leta 1967 (bolnica je sprejemala alkoholike že prej) — si prizadeva predvsem v gorenjskem merilu zbuditi pozornost družbe za problem alkoholizma. Ne alkoholizma v svetu, čeprav nas mora osupniti število 30 milijonov alkoholikov, pač pa alkoholizma pri nas in okoli nas.

Ne smemo si namreč zatiskati oči pred dejstvi ali točneje številkami, ki očitno kažejo, da alkoholizem tako v svetu kot pri nas iz leta v leto narašča. Vse večje so števila prodanih litrov alkoholnih pijač, sorazmerno s tem je večji tudi dohodek od prodanega alkohola. V nekaterih slovenskih občinah je prometni davek od alkoholnih pijač tako velik, da pomeni pomembno postavko v občinskem proračunu.

Razen zdravstvenih in drugih delavcev pa si pri nas nihče ne beli glave zaradi tega. Kadar neka dejavnost prinaša dobiček, pa čeprav na račun zdravja potrošnikov, si cela družba zakriva oči pred resnico. Ves ogromni dohodek od proizvedenega in prodanega alkohola ne more odtehtati zdravstvene, materialne in moralne škode. Več kot polovico ljudi, ki se vdajajo alkoholu, ima okvare na jetrih, želodcu, pljučih, ledvicah, živcih itd. Zaradi takega zdravstvenega stanja imajo alkoholiki še enkrat več bolezenskega dopusta kot ostali bolniki. Zaradi alkohola se pripete prometne nesreče, nesreče pri delu, kazniva dejanja od navadnih izgrediv in pretepev do ubojev. Težko bi še našli področje, kjer ne bi imeli opravka z alkoholom. Spremlja nas od jutra do večera od mladih nog do pozne starosti. Ne izpustimo nobene priložnosti, da ne bi pili alkohola.

Zato potem ne more biti drugače, kot da je postal alkohol sovražnik našega zdravja takoj za obolenji srca in ožilja ter rakastimi obolenji.

Vzroke za tako veliko razširjenost alkoholizma ni težko poiskati, teže pa jih je odpravljati. Dokler družba dopušča 0,5 promilno alkoholiziranost voznika motornih vozil, dokler ne bo ničesar napravila za preventivo pred alkoholnim opojem, dokler se ne bo odpovedala dohodku od prodaje alkohola, toliko časa ne bodo mogli zdravstveni delavci v svojem osamljenem boju dosegati kdo ve kaj. Ozdravljenega alkoholika po odpustu iz bolnice spet sprejme staro okolje s številnimi pivnicami, bifeji, ki rastejo kot gobe po dežju, z domiselno reklamo (kdor zdravje ljubi, pije hermeliko...) ter starimi pivskimi tovariši. Kadar pa se bomo res odločili za preventivo, potem vsega prej omenjenega, kar sedaj mami tako alkoholika in nealkoholika k uživanju tekočega opoja, ne bo. Pozna družbena reakcija, ki je značilna za ravnanje z osebami podvrženimi alkoholu pri nas in tudi v svetu, lahko napravi nepopravljivo škodo slovenskemu prebivalstvu. L. M.

Delegacija nacionalnega gibanja žensk partije narodov Mavretanije med razgovorom na kranjski občinski skupščini. Prva z desne predsednica mavretanskih žensk Mariéme Dadah, prva z leve pa generalna sekretarka gibanja mavretanskih žena. — Foto: F. Perdan

Obisk iz Mavretanije

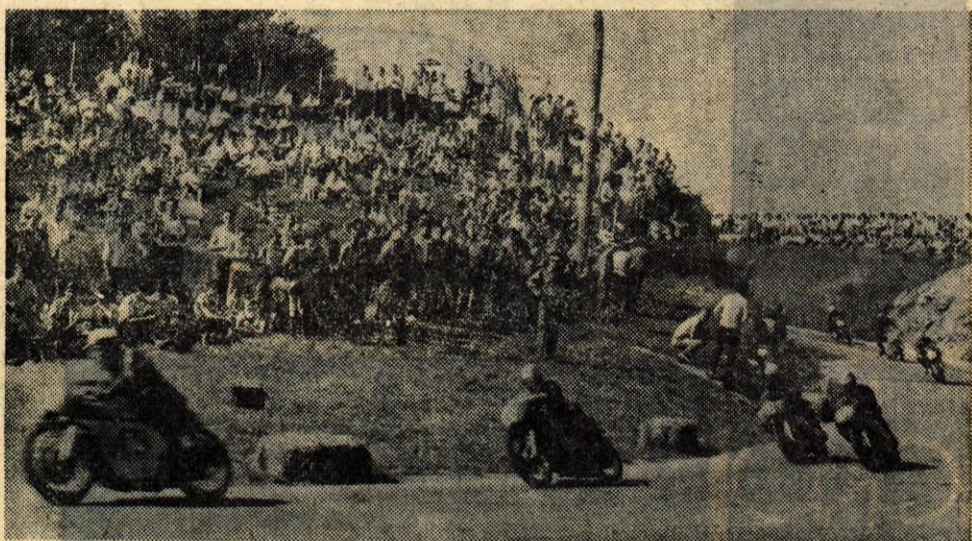
V ponedeljek dopoldne je prispela v Kranj delegacija nacionalnega gibanja žensk partije narodov Mavretanije, dežele v severozahodni Afriki, ki jo vodi predsednica gibanja gospa Mariéme Dadah. Po prihodu v Kranj jo je sprejel predsednik občinske skupščine Slavko Založkar, ki je visoko gostjo seznanil z značilnostmi kranjske občine. Voditeljica napredne ženske organizacije iz Afrike se je zanimala predvsem za družbeno var-

stvo otrok, za vlogo služb, ki razbremenjujejo ženo, za družbeno prehrano, izobraževanje in položaj žensk v narodnem gospodarstvu.

Po sprejemu in prijateljskem razgovoru pri predsedniku Založkarju je gospa Dadah obiskala porodnišnico in vzgojno-varstveno ustanovo pri Vodovodnem stolpu, popoldne pa je odpotovala v Ljubljano, kjer jo je sprejel predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik. —jk

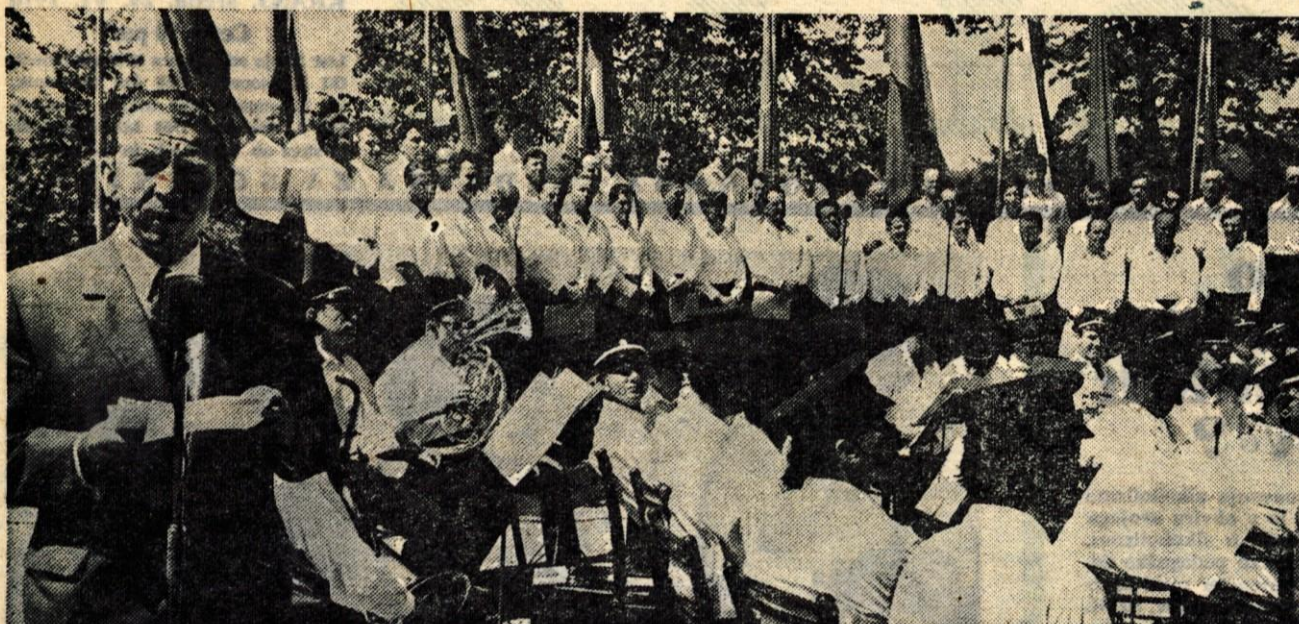
mešanica kav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Nedeljska dirka za Nagrado Jugoslavije — Loka 70 je v mesto pod Lubnikom privabila 20 tisoč gledalcev. Bili so priča izjemno zanimivim borbam ter novemu absolutnemu rekordu, ki odslej znaša 145,163 km na uro. — Foto: F. Perdan

**Danes posebna
kulturna rubrika
Glasa — Snovanja**

PRAZNIK KS STRAŽIŠČE — V nedeljo so se v Stražišču končale slovesnosti v počastitev krajevnega praznika. Ob 8. uri je bila najprej slavnostna seja krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, ob 10. uri pa je bilo pri šempetrskem gradu zborovanje. Združeni pevski zbori Stražišča, Prmskovega, Kokrice in Bele so skupaj s pihalnim orkestrom izvajali partizansko kantato. Popoldne pa je bilo tovariško srečanje pri gasilskem domu v Stražišču. — Na sliki: Na zborovanju je govoril Jože Rozman, predsednik občinske skupščine Žalec. (A. Ž.) — Foto: F. Perdan

GORENJSKA KREDITNA BANKA **BLED • JESENICE • KRANJ • RADOVLJICA • ŠKOFJA LOKA • TRŽIČ** **VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE**

Za vlagatelje, ki v času
od 1. II. 1970 do 31. VII. 1970
 vložijo na hranilno knjižico ali na devizni račun

- Din 2000 - vezano nad eno leto
- Din 1000 - vezano nad dve leti
- Obnovijo v navedenem času rok vezave

Za vsak navedeni polog en žrebni listek
 Za večji polog več žrebnih listkov

Hranilne vloge obrestujemo:

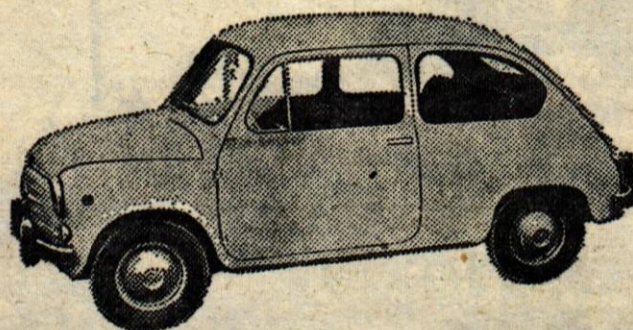
- navadne 6%
- vezane nad 1 leto 7%
- vezane nad 2 leti 7,5%

Sredstva na deviznih računih obrestujemo:

- navadna 5% v devizah
1% v dinarjih
- vezana nad 1 leto 7% v devizah
0,5% v dinarjih

1 osebni avto »750 Zastava«	9 brivnikov »Iskra sixtant«
5 pralnih strojev »Gorenje«	10 garnitur »Girmi-Iskra«
5 hladilnikov T70 »Gorenje«	10 ur - potovalnih budilk
5 koles Pony »Rog«	10 jušnih servisov
10 tranzistorjev »Bled« UKW	10 garnitur brisač
5 elektr. gramofonov »Iskra«	10 jedilnih priborov
	10 el. likalnikov »Rowenta«

19. 8. 1970
 na
JESENICAH

100
NAGRAD

PRVA NAGRADA

KRANJ

Kranj, 23. junija — Popoldne je bila peta seja komiteja občinske konference zveze komunistov. Obravnavali so izhodišča o obnovi zveze komunistov v kranjski občini, razpravljali o akcijskem programu organizacije ZK Tekstilindus in o sklicu druge seje občinske konference zveze komunistov. Sklenili so, da bo druga seja občinske konference v začetku septembra, na njej pa bodo med drugim razpravljali o obnovi zveze komunistov v kranjski občini.

A. Ž.

JESENICE

Občinski odbor RK Jesenice je v sporazumu z družbenopolitičnimi organizacijami pričel z akcijo zbiranja pomoči prebivalcem, ki jih je prizadel potres v Peruju. Pomoč bodo prispevale družbene organizacije in posamezniki. Občanom so na voljo posebni nabiralniki, ki so jih namestili po trgovinah.

B. B.

RADOVLJICA

Trgovsko podjetje Murka Lesce je v soboto v kletnih prostorih poslovalnice Pohištvo v Lescah odprlo preurejeno stalno razstavo pohištva. V preurejenih prostorih bodo razstavljali vse izdelke, ki jih Murka prodaja. Površina razstavnega prostora znaša okrog 300 kvadratnih mestov.

A. Ž.

TRŽIČ

S podporo vseh družbenopolitičnih organizacij v občini se je vključil v akcijo zbiranja sredstev za žrtve potresa v Peruju tudi občinski odbor Rdečega križa Tržič. Akcija že poteka, odziv solidarnosti pa pričakujejo tako od delovnih organizacij kot od posameznikov.

— ok

Delovna skupnost ZDRAVILIŠČA TONE CUFAR, DVORSKA VAS
 razpisuje prosto delovno mesto

upravnika

Za razpisano delovno mesto se zahteva: višja šola ekonomske smeri s 5-letno prakso v vodenju ali srednja ekonomska šola z 10-letno prakso v vodenju. Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema uprava zdravilišča. Razpisni rok traja 8 dni.

Po členu 23. in 24. TZDR in 143. člena statuta, objavlja
upravni odbor
Tržiške tovarne kos in srpov Tržič,
prosto delovno mesto

vodje razvoja

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- diplomirani inženir strojništva, tehnološka smer s prakso ali z višjo šolo strojne stroke s prakso 9 let ali srednjo tehniško šolo strojne stroke s prakso do 15. let.
- Kandidati z daljšo prakso in ožjo specializacijo v kovinski stroki bodo imeli prednost.

Družinsko stanovanje je zagotovljeno. Nastop službe po dogovoru oz. do 1. septembra tega leta. Kandidati naj prijave s kratkim življenjepisom, z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih zaposlitev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Tržiška tovarna kos in srpov — tajništvo, kjer dobijo ostale informacije.

Urbanistični načrt Bohinja sprejet

Minuli teden sta oba zbora radovljiške občinske skupščine na zadnji skupni seji pred poletnimi počitnicami sprejela urbanistični načrt Bohinja. Tako so na tem območju radovljiške občine začrtali gospodarski in družbeni razvoj za prihodnjih trideset let.

Posebnost urbanističnega načrta za Bohinj je v tem, da je v javni razpravi sodelovalo dosti več predstavnikov različnih ustanov, kot je to običajno za druge tovrstne načrte. Občinska skupščina z bohinjskimi turističnimi delavci se je za široko javno razpravo, v kateri so sodelovali tudi predstavniki nekaterih republiških ustanov, odločila zato, da ne bi

kasneje dobivali pripomb in kritik z raznih strani. Znano je namreč, da je bilo že v dosedanjih razpravah bohinjsko področje veliko bolj občutljivo od drugih.

Blejski zavod za urbanizem, ki je izdelal načrt, je že pred sprejemom upošteval večino pripomb, seveda pa ne vseh, kajti mnoge pripombe bo moč obravnavati šele pri sprejemanju posameznih zazidalnih načrtov na tem območju. — V načrtu je predvideno, da bodo imeli v Bohinju v prihodnjih tridesetih letih 10 tisoč postelj za turiste, od tega je tretjina prenočitvenih zmogljivosti predvidena v penzionih in nekaj manj v hotelih. Število sedežev pa bi se povečalo na 18 tisoč.

Bohinjski turistični delavci so na dveh prejšnjih javnih razpravah poudarili, da je za turizem privlačnejše območje okrog jezera. Zato bodo v primeri od osnutka poslej najpomembnejši turistični predeli v Bohinjski Bistrici, Ukancu in Stari Fužini ter Ribčevem lazu. Tako bi bilo na območju Ribčevega laza in Stare Fužine od prvotno predvidenih 2700 sedaj štiri do pet tisoč postelj.

Vsi po vrsti pa so se v dosedanjih razpravah zavzeli, da je jezersko obalo treba ohraniti in objekte odmakniti od nje. Vendar pa bo to

stališče prišlo do izraza ob izdelavi zazidalnih načrtov. — Skupščina je na seji tudi prepovedala razdeljevanje oziroma drobljenje zemljišč v

Bohinjski Bistrici, Ribčevem lazu in Stari Fužini, dokler ne bodo izdelani zazidalni načrti za ta območja.

A. Z.

V Žabnici za novo trgovino

Pisali smo že, da je predsednik krajevne organizacije SZDL Žabnica in predsednik sveta za turizem in blagovni promet Pavle Lužan na četrtkovni seji kranjske občinske skupščine pojasnil, da je anonimna anketa v tem kraju pokazala, da se prebivalci za novo trgovino z mesnico in bifejem. Zapisali smo tudi, da se bodo o tem vprašanju podrobneje pogovorili na predsedstvu občinske skupščine predstavniki političnega aktivna Žabnice in veletrgovine Živila.

Predstavniki političnega aktivna pa menijo, da je prav, da objavimo še nekatere podatke o izidu ankete:

Od 182 gospodinjstev na območju Žabnice in Sutne se je v anketi za novo trgovino izreklo 93,95 odstotka anketirancev. Proti novogradnji jih je bilo 6,05 odstotka. Proti obnovitvi obstoječega lokala je bilo 83,51 odstotka, za obnovo pa 4,94 odstotka gospodinjstev. Da bi poiskali drugo trgovsko podjetje, ki bi gradilo novo trgovino, je

bilo 56,04 odstotka, proti takšnemu stališču pa 14,83 odstotka anketiranih. 26,92 odstotka anketiranih meni, da bi novo trgovino gradila veletrgovina Loka, 23,07 odstotka predlaga Mercator, 10,98 odstotka je za Živila in 10,43 odstotka za Prehrano. V zadnjem vprašanju pa se je za to, da bi novo trgovino gradila veletrgovina Živila Kranj, izreklo 31,87 odstotka anketiranih, proti pa jih je bilo 29,66 odstotka, drugi pa na to vprašanje niso odgovorili.

A. Z.

več. Medrepubliška koordinacijska komisija, ki se je v petek sestala v hotelu Golf na Bledu, je naposled odločila, da bosta ta dva turistična centra Strunjan ob obali in Bohinj v alpskem svetu. S tem pa niso zaprli vrat drugim krajem, ki jih bodo skušali vključiti kasneje.

Tako se Bohinju obeta izdelava kvalitetnega turističnega programa, ki ga bodo pripravili znani strokovnjaki s tega področja. Za to bo morala občinska skupščina prispevati nekaj sredstev, ki pa se ji bodo prav gotovo bogato obrestovala. Po urbanističnem načrtu, ki ga je občinska skupščina že sprejela, in novem turističnem programu bo imel Bohinj dobro začrtano pot svojega nadaljnjega razvoja.

Na Bledu so se v petek razen medrepubliške koordinacijske komisije zbrali tudi predsedniki slovenskih občin, ki so zajete v projekt »Gornji Jadran«, ter predstavniki domačih in tujih izvajalcev in uprave projekta. Na tem uvodnem posvetu v zvezi s projektom so med drugim povedali, da bodo regionalni načrt končali predvidoma v 16 mesecih, podrobneje za posamezne kraje pa v dveh letih.

Začetek gradnje se je zavlekel

V podjetju veletrgovina Živila Kranj so nam povedali, da se je začetek gradnje potrošniškega centra v Bitnjah v kranjski občini nepričakovano zavlekel. Z gradnjo bi morali začeti 5. junija. Do tega roka pa izvajalec ni mogel dobiti ustreznih dimenzij železa za konstrukcijo.

Predstavniki Philipsa na Bledu

V soboto dopoldne je prišlo na Bled 500 delavcev agencij firme Philips. Pri glasbenem paviljonu v parku pod hotelom Jelovica so jim blejski turistični delavci pripravili prijeten sprejem. Turistično društvo je pripravilo folklorni nastop, v narodnih nošah pa sta jih pozdravila tudi najmlajša predstavnika

osnovne šole Bled. Predstavniki Philipsa je ob tej priložnosti pionirskemu krožku turističnega društva Bled, ki uspešno že nekaj časa dela na osnovni šoli Bled, podaril najnovejši Philipsov magnetofon. Delavci agencij firme Philips so ob tej priložnosti blejskimi turističnimi delavci navezali tudi druge stike.

FIAT ZASTOPSTVO TRIESTE TRST zanetti & porfiri

PRODAJNI ODDELEK: nova in rabljena vozila, namenjena za izvoz v Jugoslavijo
Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: za generalna popravila motorjev fiat 600 D, 1100 in 1300

Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVO IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtlačnikov itd.)

Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil

Via Locchi št. 26/3, telefon 93-787

murha
LESCE

6000 sloven- skih pionirjev na Pokljuki

To največje srečanje slovenskih pionirjev je bilo v soboto na Goreljeku, ob spomeniku, kjer je decembra 1943. leta padlo 79 partizanov III. bataljona Prešernove brigade

Še v petek je kazalo, da bo eno največjih srečanj slovenskih pionirjev v soboto dopoldne na Pokljuki skatili dež. Toda poključke gozdove je drugo jutro obsijalo sonce in šest tisoč slovenskih pionirjev je potem doživelo res pravo in nepozabno srečanje.

Veliko jih je prispelo na Gorenjsko že v petek, kjer so potem prenočili pri svojih vrstnikih na Jesenicah, v Kranju in Radovljici. V soboto dopoldne pa je na Pokljuko prispelo kar 111 avtobusov.

Zbor, ki so se ga udeležili tudi predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher, članica sveta federacije Lidija Šentjura, prvi komandant slovenskih partizanov Franc Leskošek, predsednik zveze mladine Slovenije Mitja Gorjup, predsednica zveze prijateljev mladine Slovenije Stanka Sagadin, predsedniki gorenjskih občinskih skupščin, predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz republike in nekdanji borci, se je začel ob 11. uri.

Pionirje in druge udeležence je na srečanju v počastitev 25. obletnice osvoboditve in tradicionalnega zaključka Kurirčkove pošte najprej pozdravil predsednik radovljiske občinske skupščine Stan-ko Kajdiž. Namesto pokro-

vitelja srečanja predsednika Združenja zveze borcev NOV Slovenije Janka Rudolfa ki se slovesnosti zaradi bolezni ni mogel udeležiti, pa je potem spregovoril častni predsednik republiškega odbora ZZB NOV in prvi komandant slovenskih partizanov Franc Leskošek-Luka, ki je dejal, da je prav, da pionirji vsako leto, ko po poteh partizanskih kurirjev nosijo Kurirčkovo pošto in se srečajo na takšnem zboru skupaj z nekdanjimi kurirji in borci, obujajo spomine na dni pred 25 in več leti.

Sledil je zanimiv kulturni program, v katerem se je predstavilo več sto pevcev, glasbenikov in recitatorjev. Po programu so pripadniki enot teritorialne obrambe simbolično prikazali napad na III. bataljon Prešernove brigade, taborniki so potem zakurili kresove, nazadnje pa so se pionirji okrepčali še z enolončnico, ki so jo pripravili vojaki garnizije Koroška Bela.

Z željo, da bi republiška zveza društev prijateljev mladine še pripravila takšna srečanja, so se pionirji popoldne poslovili. Hkrati pa so na tem srečanju pozvali vse slovenske pionirje, da se vključijo v akcijo Pomoč Peruju, ki ga je prizadejal katastrofalni potres.

A. Zalar

1 vprašanje 3 odgovori

Na Jesenicah se vse več občanov odloča za gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš. Trem graditeljem smo zastavili naslednje vprašanje: Kako dolgo ste čakali na lokacijsko in gradbeno dovoljenje?

izdelan, smo morali lokacijsko dovoljenje izposlovati pri pristojnem republiškem organu. Lani je bila naša prošnja končno rešena in tako smo jeseni dobili tudi gradbeno dovoljenje. Želim, da bi bil postopek za izdajo lokacijskih in gradbenih dovoljenj hitrejši, ker je gradbeni material iz leta v leto dražji. Plačali smo tudi komunalni prispevek, vendar smo morali sami napeljati vodo in elektriko ter urediti poti, kar se mi ne zdi pravilno.

● Katarina Pintar, gospodinja: »Gradimo v Zatreznici, in sicer na zemljišču, kjer je 27 parcel. Parcelo smo kupili na licitaciji. V pičlem letu smo dobili vsa potrebna dovoljenja, tako da se začetek gradnje ni zavlekel. Plačali smo komunalni prispevek, občina sama pa je poskrbela za vodo, pot in elektriko. Mislim, da je tak način oddajanja zemljišč v redu in bi ga morali še bolj uporabljati.»

● Brona Lipovšek, preizkuševalka materiala v Železarni: »Pred tremi leti smo kupili svet na Bregu pri Žirovnici. Ker takrat za ta del občine urbanistični načrt še ni bil

● Danijel Arčon, zaposlen pri Elektrotehničnem servisu: »Ker nimam primernega stanovanja, sem želel priti do lastne strehe nad glavo. Zato sem se odločil za gradnjo stanovanjske hiše. Kupil sem parcelo na Lipcah pri Blejski Dobravi, in sicer na zemljišču, ki ga je kupilo jeseniško Stanovanjsko podjetje. Graditelji sami smo uredili cesto, napeljali vodovod in poskrbeli za elektriko. Čeprav praktično za lokacijsko in gradbeno dovoljenje ni bilo zadržkov, sem nanju čakal skoraj eno leto. Šele potem so mi zaključili. Vseeno podpiram tak način oddajanja zemljišč, saj je organiziran in ne izgubiš toliko časa.«

J. Košnjek

Na
Gorenjskem
sejmu

TISKARSTVO NA GORENJSKEM

(Nadaljevanje)

Ker je bil kranjski tiskar »Gorenjec« že pred 70. leti tesno povezan s kranjsko tiskarno — prav tako kot je »Glas« še danes — nas bo gotovo zanimalo, kako je bilo z začetki tiskanja lista v Kranju.

Prva številka »Gorenjca« se je dotiskala 13. januarja 1900 do štirih zjutraj. Veliki stroj, ki so ga le nekaj ur prej postavili, še ni bil uglajen oziroma utečen. Glasno ropotanje stroja je v jutranjih urah privabilo nekaj meščanov v tiskarno, ki so pa potem pomagali pri stroju vrteti kolo. S prvo številko »Gorenjec« ni imel sreče, mnogo izvodov se je pri tisku pokvarilo in zamazalo. Šele pozneje je vse steklo tako, da je bilo prav.

»Tebi, predragi, neupogljiv Gorenjec, čestitamo k tvoji desetletnici! Le vztrajaj na začrtani poti tudi v bodoče, hodi vedno v isto smer, razkrinkuj, kar je gnilega, in korakaj neustrašeno naprej in naprej do končne zmage. Boj je naše življenje!« Tako je tiskar Lampret čestital svojemu listu ob 10-letnici izhajanja.

MENJAVA ZASTAV

Zdaj — na jesen 1911. leta — pa so razmere tiskarja Ivana Primoža Lampreta docela lomile. Seveda so k temu precej pripomogli tudi Lampretovi do večerajšnji politični pristaši — kranjski liberalci — ki so svojega tovariša v stiski pustili na cedilu.

Zato niti sedaj ne moremo zameriti Lampretu, da je svojo tiskarno in svoj list prodal onim, ki jih je še nedavno trdo in ostro prijemal v svojem tedniku »Gorenjcu«.

Tako je še 30. septembra 1911. pisalo v »Gorenjcu« o razmerah v Ovisah, kjer »neko klenikalno revše, pritlikavo človeče skrbi za volilni golaž in šnops, v farovžu pa je nastavljen sodček piva za žejne, ki so voljni fajmoštra voliti.«

Ze 28. oktobra 1911. — torej še ne niti cel mesec po prodaji in prodaji — je »Gorenjec« pisal povsem nasprotno: »Hod rudečkarjev v Skofjo Loko. Tu imajo rudeči svoje taborišče v gostilni Alojza Jakliča. Ob prihodu Sokolov je oštr izobesil zastavo na čast liberalizmu. Zdaj pa sprejema socije v svoje zavetje, kor v Loko sami še niso ugodna tla za rudečkarje.«

Seveda se »Gorenjec« sedaj, ko je prešel v druge roke, ni ogibal tudi takih psov: »satanade in brezverske svinjarije.«

Definitivno pa je »Gorenjec« zaplul v druge vode šele s formalno ustanovitvijo »Tiskovnega društva v Kranju«. Ta ptičmembra je nastala de facto že v oktobru, formalno pa šele ob koncu leta 1911. To sklepamo iz oglasa: »Vajenca za tiskarsko obrt, krepkega in zdravega, ki je obiskoval vsaj par gimnazijskih razredov, sprejme tiskarna Ivan Primož Lampret v Kranju.« Pa tudi kot tiskar je bil Lampret označen še na vseh številkah »Gorenjca« do konca l. 1911.

TRETTJA TISKARNA V KRANJU

Četudi je nova tiskarna prevzela večino tiskarskih strojev in črkovnega gradiva od Lampretove tiskarne, a brez koncesije, s katero je še vedno razpolagala Reševa vdova, smemo novo podjetje imenovati kot tretjo kranjsko tiskarno. Saj je imela novo vodstvo in popolnoma drugačno svetovno-nazorsko usmerjenost kot prejšnji dve, Reševa in Lampretova.

Dne 23. decembra 1911. čitamo v »Gorenjcu«:

»Tiskovno društvo v Kranju. Zadnji ponedeljek (t. j. 18. decembra 1911) je bil v »Ljudskem domu« v Kranju dobro obiskan ustanovni shod »Tiskovnega društva v Kranju«. Društvo je dobilo tiskarsko koncesijo, prevzame Lampretovo tiskarno, ki je sedaj na Glavnem trgu v Kranju, in bo izdajalo »Gorenjca«. Pristopilo je že mnogo članov, kar dokazuje, da je bilo društvo potrebno. — V odbor so bili izvoljeni gospodje: Dekan Anton Koblar za predsednika, trgovec in tovarnar Rajko Marenčič za podpredsednika, posestnik Ivan Podlesnik za tajnika, kapelan Valentin Sitar za blagajnika, dekan Matija Mrak, župnik Alojzij Šarec in deželni poslanec Ivan Zabret za odbornike. V nadzorstvo so bili izvoljeni: Profesor Anton Sušnik (za načelnika), župnik Peter Bohinjec in župan Blaž Zabret. — S tem vabimo prijatelje dobre stvari, da pristopijo kot člani društva in podpomiki naše tiskarne v Kranju.

(Nadaljevanje sledi)

Crtnir Zorec

Tržiški kulturniki za občinski praznik

Na svoji zadnji seji je odbor Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Trzinu razpravljaj o pripravi praznika za občinski praznik. Kulturne prireditve se bodo odvijale v prvi polovici avgusta na griču pri Sv. Jožefu nad Trzinom.

Imenovali so odbor VII. letnih iger, ki bodo letos, ko praznuje Trzin 650-letnico svojega nastanka, obsežnejše od prejšnjih let. Predsednik odbora letnih iger je postal

Ivko Bergant, njegov namestnik pa Miro Vrhovnik.

V prvih dneh avgusta bodo trikrat uprizorili Miklovo Zalo na prostem. Tudi nadaljnje prireditve se bodo odvijale na odprti sceni. Tako bo dramska skupina ponovila pri publiku dobro sprejeto spevoigro Rendez vous, folklorna skupina Karavanke je pripravila večer jugoslovanskih pesmi in plesov, samostojni koncert pa bo imela godba iz Trzina. — ok

Nagrade za najboljše spise o domovini

Prejšnji petek je bila v domu družbenih organizacij na Jesenicah prisrčna slovesnost. V imenu občinskega odbora ZZB je Karel Pureber izročil knjižne nagrade učencem osnovnih šol z jeseniškega območja, ki so napisali najboljše naloge o do-

movini. Nagradjenec je čestital tudi France Treven, predsednik komisije za gojitev tradicij NOB. Ob tej priliki je poudaril, da zna mladina ceniti pridobitve NOB in da imajo pri tem veliko zaslug prosvetni delavci. B.B.

Razstava izdelkov učencev posebne šole Škofja Loka

Ob koncu pouka so učenci posebne osnovne šole Škofja Loka v avli šolskega poslopja priredili razstavo likovnih in drugih izdelkov, narejenih v delavnicah tega zavoda. Razstava je bila odprta v petek, 19., soboto 20. in nedeljo, 21. junija. Videli smo več zanimivih, domiselno izoblikovanih predmetov. Večina je od avtorjev terjala precejšnjo mero ročne spre-

nosti, kar dokazuje, da učni prijem pedagoškega osebja, ki temeljijo na individualnem delu z gojenci, niso ostali brez rezultatov. Sola namreč otroke usposablja za redno zaposlitev v proizvodnji in dosega pri tem zavidljive uspehe. Njeni varovanci se kasneje navadno dobro izkažejo in so čisto povsem dorasli svojim vrstnikom iz osemletke. (— ig)

TRIO tržiška industrija obutve in konfekcije
Trzin
razpisuje prosto vodilno delovno mesto

VODJE KOMERCIALE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev in strokovne razgledanosti v komercialni stroki izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima visoko ali višjo izobrazbo in 3 leta prakse na vodilnih ali odgovornih delovnih mestih v komerciali,
2. da ima srednjo izobrazbo in najmanj 5 let prakse na vodilnih ali odgovornih delovnih mestih v komerciali.

Prednost pri izbiri kandidata imajo kandidati, ki imajo delovne izkušnje v komercialnem poslovanju na področju industrije obutve in industrije usnjene konfekcije.

Kandidati morajo poleg dokazil o izobrazbi predložiti tudi opis dosedanjega dela v komercialnem poslovanju in navesti načine in obseg vzpostavljenih komercialnih stikov. Predložiti morajo potrdilo o nekaznovanju in predlog programa svojega dela. OD je določen po pravilniku o delitvi OD. Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave. Vsi kandidati, ki se bodo prijavili na ta razpis, bodo povabljeni na osebni razgovor, o izbiri kandidata pa bodo pisмено obveščeni v 20 dneh po zaključku razpisnega roka.

Varčujmo na deviznih računih

pri
Gorenjski
kreditni
banki

XIX. mednarodna regata na Bledu

Uspeh blejskih veslačev

V soboto se je na Bledu začela devetnajsta mednarodna regata. Ob 9. in 15. uri so bila predtekmovanja za uvrstitve v finale, ki je bilo na sporedu v nedeljo popoldne. Že v soboto dopoldne in popoldne si je tekmovalca ogledalo precej obiskovalcev, med katerimi je bilo tudi nekaj turistov, ki so ta čas na Bledu. V nedeljo pa je bilo samo na cilju v Zaki okrog 5000 gledalcev, ki so še posebno bodrili tekmovalce iz jugoslovanskih klubov.

Že številna udeležba tekmovalcev iz devetih držav je napovedala, da bo finalno tekmovalje v nedeljo zelo zanimivo. Sicer pa je na letošnji blejski regati veslalo 482 veslačev in veslačic v 115 čolnih iz 52 klubov.

Že prvi dan tekmovalja sta prebivalce oziroma gledalce z Bleda razveselila dva blejska čolna, ki sta se uvrstila v finale. V dvojcu brez

krmarja sta bila to v zveznem razredu Mandič in Janjušević, v zveznem četvercu brez krmarja pa je uvrstitev v finale uspela Potočniku, Janši, Janjuševiću in Mandiču.

V nedeljo je bilo potem na programu 14 disciplin, v vseh pa so bili ogorčeni boji med veslači devetih držav. In tudi ta dan so največji uspehi zabeležili veslači Bleda. Prva mesta so veslači Bleda dosegli v disciplini dvojec brez krmarja — mladinci (Olip, Šlibar), v disciplini dvojec brez krmarja — vrhunski razred (Mandič, Janjušević) in v disciplini četverec brez krmarja — vrhunski razred (Janša, Potočnik, Mandič in Janjušević). — Vrh regate pa je tudi tokrat predstavljal boj osmercev, kjer je zaslužen zmagal tržaški osmerec. S časom 5:58,58 je dosegel enega najboljših časov v Evropi. A. Z.

Pekarna Kranj

Sprejememo s takojšnjim nastopom

šoferja C — kategorije

za vozilo TAM 4500

Pogoj: odslužena vojaščina, kvalificiran voznik motornih vozil, poskusno delo 2 meseca, urejeno stanovanje. Osební dohodek po pravilniku podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Kadrovska komisija Kranjskih opekarn Kranj, Reginčeva 8 razglasa prosto delovno mesto

tesarja

v obratu Češnjek

Pogoj: kvalificirani ali polkvalificirani tesar ali mizar s prakso. Pismene prijave z dokazili o sposobnosti sprejema kadrovska komisija. Zasedba delovnega mesta je možna takoj. Osební dohodek po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Divjad je neprecenljivo bogastvo naših gozdov

Sončno vreme je privabilo v nedeljo v Ribno pri Bledu okrog 100 gorenjskih lovcev in gozdarjev. Udeležba bi bila zanesljivo še številnejša, če ne bi bilo hkrati širom po Gorenjski še kup prireditelj: dirke v Skofji Loki, veslaška regata na Bledu, praznik narcis na Golici itd. Kljub temu je bilo na srečanju gorenjskih lovcev in gozdarjev izredno prijetno, saj so se udeleženci razdajali sončnim žarkom, ki so že sredi dopoldneva pošteno pripekali.

Začetek srečanja so naznačile fanfare iz lovskih rogov. Zatem je spregovoril predsednik lovske zveze za Gorenjsko Miloš Kelih, ki je pozdravil vse prisotne, posebno toplo pa generalpolkovnika in predsednika Lovske zveze Slovenije Rada Pehačka in generalpodpolkovnika Rudolfa Hribernika — Svaruna. Tovariš Kelih je dejal, da je pred petindvajsetimi leti lovski rog spet lahko zapel v svobodnih gozdovih, ki so skupno z divjadjo postali družbena lastnina, katero upravljajo lovci in gozdarji.

Za pozdravnim govorom je zapel kvintet bratov Zupan iz Kovorja pri Trzinu. Sledil je slavnostni govor predsednika Lovske zveze Slovenije

Rada Pehačka. Med drugim je dejal: »Koliko kilometrov so prehodili in koliko sena in soli so prenosili ti gorenjski lovci, da se je ohranilo neprecenljivo bogastvo naših gozdov — divjad, ki jo na žalost nekateri še vedno nedgovorno uničujejo...« Predsednik je izrekel svojim gorenjskim lovcem vse priznanje in zahvalo za skrb za divjad, ki jim jo je v upravljanje zaupala družba. Zato imajo lovci in gozdarji skupno nalogo čuvati naše gozdove in izboljševati življenjske pogoje divjadi.

Sledil je najbolj svečan trenutek — razvitje prapora gorenjskih lovcev. Njegova botra sta bila direktorja Gozdnih gospodarstev z Bleda in iz Kranja Pavel Tolar in inž. Metod Vizjak, ki sta na prapor prva pripela slavnostne trakove. Prapor je prevzel in obljubil, da ga bo varoval prvi lovski praporščak tovariš Ambrožič.

Gorenjski lovci so nato poslali pozdravno pismo svojemu velikemu lovskemu prijatelju, predsedniku republike Titu, ki je že večkrat lovil v gorenjskih gozdovih.

Uradni del srečanja gorenjskih lovcev in gozdarjev so zaključili lovci iz Celovca z lovskimi rogovi. Kot znane-

Predsednik Lovske zveze Slovenije, generalpolkovnik Rado Pehaček med govorom. — Foto: J. Košnjek

nje prijateljstva so enega izročili gorenjskim lovcem.

Potem se je na jasi pred gostiščem v Ribnem pričelo prijateljsko srečanje lovcev in gozdarjev, ki se je končalo na večer, ko so tudi sončni žarki zamrli za bližnjimi vrhovi. J. Košnjek

Zaključek slavnostnega dela srečanja gorenjskih lovcev in gozdarjev so naznanili koroški lovci z lovskimi rogovi. Enega so podarili gorenjskim lovcem. — Foto: J. Košnjek

Medved na Pokljuki

Lovec Franc Lipovec iz družbenega revirja na Pokljuki je 25. maja zasledil medveda. Domneva, da se je mrcina priklutila izpod Sto-

la. Zadnje čase je medved napravil že precej škode na govedih in drobnici. Žrtev najprej ubije, ji izpije kri, čez nekaj dni pa požre še meso.

Lovci so mu že postavili zasedo, vendar ga za zdaj niso mogli presenetiti.

J. Ambrožič

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

109

— Umirali so z neprežvečeno travo v ustih, — je poudarila in potem pripovedovala o takratnih ljudeh iz nizkih hiš s slamnatimi strehami. O možeh, ki so ob Idrijci kovali žebelje in podkvice, o ženskah, ki so klekljale čipke, o prelcih in tkalcih, o strojilcih in obdelovalcih kož, o kruhu, ki je bil navadno ovsen, kakor je še danes, o zelju, ki so ga jedli trikrat na dan ... Osemnajstkrat zelje, dokler ni prišla nedelja ...

Tudi to si je takrat na svoj način zabeležil Slavko in prav tako starkino pripoved o Skratelju, ki je bil 'svetnik svoje vrste'. Bajtarski otrok, pastir, čim je lahko tekkel za drobnico, potem hlapec in hlapec, kljub pičlo odmerjenemu kruhu postaven fant, ki so ga kmalu opazili biriči-lovci na rekrute in ga nekega dne res staknili doma in ga odpeljali v cesarsko vojsko. Bil se je pri Custozzi pod generalom Radeckym, na Laškem, kjer so v tistih časih 'rogovili' nekakšni karbonarji.

— Skratelj je bil korajžen soldat. Celo v Rim so ga poslali, kjer je videl papeža, o katerem je po vrnitvi domov za več kakor deset let starejši pripovedoval: 'Nič posebnega ni ta papež. Samo ves v židi in zlatu, mnogo pregospevki v primerjavi z revnim in preprostim Jezusom, za čigar namestnika se ima. Stanuje pa v taki palači, da se nam še sanja ne, — je starka skušala posnemati Skratljev glas, kakršnega se je spominjala iz svojih rosnih let ... Vrnal se je v vojaški suknji, gol kot lipa pozimi, toda s harmoniko, s katero se je začelo v vasi življenje, kakor da je vse obsedel hudič. Njegove vi-

že so privzdigovale staro in mlado pod strop Revnove krčme, kjer so se ljudje gnetli kakor muhe v močniku. Kakršen je bil, je v primerjavi z drugimi dedci pri deklinah in poročenih babnicah dobil dvojno ceno. Prenekatera imovita kmetica je skrivaj za njim pogledovala in mu če je mogla, da drugi niso videli, tudi stregla z vinom, kruhom in gnatjo. Prilizovale so se mu in pri tem pozabljale na svoje dedce ...

Vselej, kadar je starka rekla kako o ženski nezvestobi, je Slavka zbudilo pri srcu in pred očmi so mu zamigotala tista nemška pisma in pesmi, ki jih je dobivala mama iz Berlina od nekega Frica Lehmana in pri tem pozabljala na očeta, o katerem Slavko ve, da je živ, pa se mu ne oglasi in mu ne odpiše na njegova pisma, kakor da je tudi tata nanj pozabil.

In kakor vselej, se je tudi ob teh starkinih besedah zmedel in za nekaj trenutkov izgubil nit starkine pripovedi o nespodobnem prilozovanju premožnih kmetov, ki jim je Skratelj govedel, jedel in pil, potem pa jih ujezil, ker jim je brez ovinkov povedal, da mora k svoji Katrci, ki jo je potem tudi oženil, ona pa mu je leto za letom rodila otroka, tako da je bilo v hiši mnogo več otrok kakor kruha.

— Marsikdaj jim je moral namesto večerje postreči s harmoniko, da so zaspali. A kaj, ko se je lakota zjutraj z otroki prebudila, Skratelj in Katrcia pa sta bila čisto na praznem. Ni mu kazalo drugega, da je odšel h krčmarju Revnu in ga omečil, da mu je dal sedem velnic moke, v zameno pa mu je moral Skratelj odslužiti sedem dni od vida do vida. K maši ni hodil. A ker je edini med vaščani znal pisati in brati, je bil vseeno v vasi prvi za župnikom. Ljudem je pripovedoval neverjetne reči, ki jih imajo na svetu. Pa mu mnogi niso verjeli. Ker se njihova pamet ni mogla kregati s Skratljevo, so imeli Skatlja za 'malo zasekanega ali pa zasoljenega.' S posmehom so odhajali od njega napajat svojo pamet v Revnovo krčmo. Drugi pa so jim potem pripovedovali, da jim Skatelj ni pripovedoval samo o železni kači, ki teče in puha kot sam hudič, pa tisto o kolesju, ki vozi neke za deve-

timi gorami brez voličev in konjičev. Najbolj neverjetna pa se jim je zdela tista o nekakšni elektriki, ki sveti in ki ni nič drugega kakor blisk, ki ga pozna sleherni. 'Ta pa je lepa! Za norce nas ima, pa nam tveži otrobe!' so govorili. Drugi, ki so se imeli za pametnejše, ker niso Skatlja poslušali do kraja, pa so se hahljali: 'Skatelj še lampe nima! Kaj ko bi mu kupili smrdljivko brez petroleja, da bi vanjo ujel blisk in imel luč!' No ja, taka je človeška narobe pamet, ki se posmehuje rečem, ki prihajajo in se napovedujejo, namesto da bi jim pomagala, da bi čimprej prišle na svet in olajšale človeku življenje. No, Skatelj se za posmeh ni zmenil, marveč je samo rekel, da niso samo med navadnimi ljudmi taki s kratko pametjo, marveč tudi med takimi, ki pred svetom veljajo za hudo učene, svete in nezmotljive, pa so se motili in zavirali človeški razvoj. Ti so ljudem napravili več škode kakor navadni ljudje. Ko bi jih ne bilo, bi bil svet že za tisoč let naprej in bi danes že govorili o vse drugačnih čudih, kakor je elektrika. Morda bi ljudje segli že do samih zvezd in se vozili od zvezde do zvezde. Luna bi morala biti človeku tako blizu, kakor je Idrija do Vojskega, je rekel, ljudje pa so se hahljali in kazali, da jih Skatelj jemlje izpod pazduhe in da s svojo pametjo ni prišel na samo luno, marveč celo za njo. Kdo bi mu verjel, ko pa je za luno, so se krohotali in si pomežikovali, Skratelj pa jim je kljub temu zagodel na meh, da jih je kar vzdignilo od tal ... Bilo je prav tiste dni, ko se je razvedelo ono o župniku in Neži pa tudi o drugih babnicah, ki so se onegavile z njim, ne da bi se jim bilo treba bat, da bi prišle v pekel, s katerim je tiste čase sleherno nedeljo strašil ljudi, da so nekateri od strahu pred peklom kar blazneli ...

Tu so se starki oči hudomušno zasvetlikale.

— Saj razumete, — je rekla in pogledala profesorja Andreja, nato pa rekla: — Moral je strahiti, da se mu ni utrgal serek, po katerem so mu pritekale v župnišče dobrote.

Profesor je s smehom pritrdil, Slavku pa je prišla na misel prababica, ki je rabila podobne besede, kadar je govorila o nuncu.

»Oferanje« za godovni dan

Kar malce vest nas peče, ko smo tokrat — po dolgem času — uvrstili v rubriko Gorenjski kraji in ljudje prispevek Ivana Bogataja iz Godešiča pri Škofji Loki. Ze lani avgusta nam je namreč poslal tri prispevke, ki pa kar niso prišli na vrsto za objavo, čeprav so zanimivi. Vedno je prišlo kaj vmes, vedno se je v urednikovi mapi znašlo kaj bolj aktualnega, pa še nekaj daljših zapisov smo imeli v tem času, takšnih, ki so se v nadaljevanjih vlekli po več mesecev. Upamo, da Ivan Bogataj zato ni obupal, saj sodi med tiste dopisnike naše priljubljene rubrike, ki so med prvimi začeli sodelovati in katerega prispevkov smo bili vedno veseli. Danes objavljamo njegov zapis o »oferanju« ob godovnem dnevu, ostala dva zapisa, posebno tisti o povojnem kmetijstvu na Sorškem polju, pa bosta tudi v kratkem prišla na vrsto. — A. T.

Lepa, stara navada, ki je po vseh se danes precej razširjena, je **oferanje** za godovni dan. Danes, ko se stari običaji spreminjajo, offerajo včasih tudi za rojstni dan, če kdo tako želi, če noče praznovati godu, vendar to redkeje. Včasih, pred več desetletji, pa so offerali izključno le za godovni dan; rojstnih dnevov takrat niso praznovali.

Ofera se na večer pred godovnim dnem. Včasih so poznali več načinov tega običaja; med seboj so se razlikovali po sredstvih, s katerimi so slavljenču napravili hrup pred hišo. Za najbolj slovesen način offeranja so nekoč imeli prihod godcev pod slavljenčevo okno. Godci so tam zaigrali dve poskočni viži, vmes pa so streljali z možnarji ali — če teh ni bilo — udarjali z desko ob de-

sko, da je prav tako močno pokalo. Seveda je moral biti tisti, ki je »streljal« z desko, res spreten, da je udarec dobro zadel, da je res močno počilo. Če mu to ni uspelo, je s tem osramotil samega sebe. Med godci so bili: harmonikar s harmoniko na »gumbek«, klarinetist in trobentač. Če ni bilo klarinetista, je pač nekdo, ki je bil več, igral na glavnik, »na kample«. Na glavnik je položil papir (najboljše je bil navaden časopisni papir) in potem igral približno tako kot na orglice; z ustnicami se je dotikal papirja na glavniku, pihal vanj in na ta način ustvarjal vibracije. Kdor je bil več takega muziciranja, je kar dobro zaigral.

Drug način offeranja, znan tudi še danes, je prihod pevcev, predvsem moških, pod slavljenčevo okno. Včasih so

zadostovali že trije pevci, ki so »udarili po fantovsko« (eden je pel naprej, drugi čez, tretji pa je basiral; če jih je bilo več, so razen prvih dveh vsi ostali basirali), danes pa pride zapet navadno kvartet (štirje, vsak po en glas) ali kvintet ali pa kar cel moški zbor.

Že med igranjem oz. petjem pod slavljenčevim oknom (in vmesnim pokanjem, kot smo že omenili) so pričeli v hiši, kjer je bil godovnik, odpirati okna, vendar ne popolnoma, ampak samo toliko, da se je bolje slišalo. Ko so odpeli, včasih pa še prej, je prišel slavljenec — godovnik na hišni prag in poslušal do konca, nato pa je vse povabil v hišo. Vsi offeraši po vrsti so potem godovniku čestitali, glavni vodja fantov pa mu je izročil tudi kakšno manjšo darilo. Tudi spregovoril je nekaj besed, če pa je bil dober govornik, je naredil včasih kar pravečati govor. Nato so fantje v hiši posedli za kmečko mizo in slavljenec jih je pogostil.

Če je godovnik že kaj slutil, da mu bodo prišli offerat, so za pogostitev pri hiši že prej kaj pripravili: nacvrli so bobe in flancate, spekli potico (največkrat šarkelj) ipd. Če pa je bil slavljenec povsem nepriljubljen, presenečen, so fantom postregli pač s tistim, kar so imeli pri roki: s suhimi klobasami, kruhom, žganjem in moštom.

Družba se je ob takih priložnostih seveda razživela, postala je dobre volje in pevci so spet zapeli. Dobra razpoloženja ni bilo konca in tudi dobre šale ni manjkalo. Proslavljanje se je navadno zavleklo pozno v noč ali pa kar v zgodnje jutranje ure.

Omeniti moram tudi, da sta kakšnemu godovniku prišli offerat kar dve skupini, npr. pevci in godci, vsaka skupina posebej. Pri zadnjem takšnem offeranju sem bil pred štirimi leti, ko smo šli pevci z Godešiča in Reteč offerat prijatelju v Drago. Zapeli smo, potem pa je prišla še družba z godci, ki so poskočno zaigrali, eden pa je »streljal« z desko.

Omeniti moram še en način offeranja, ki je bil značilen zlasti za otroke. Prišli so pod godovnikovo okno ali na dvorišče pred glavna vrata in začeli zvoniti s kravjimi zvonci in zbijati s pokrovkami ter različno drugo ropotijo. To so počeli tako dolgo, dokler ni prišel godovnik ven in jih povabil v hišo.

Oferanje sicer še ni izumrlo, vendar je tega običaja danes vse manj. Godovni ali pogostejši rojstni dan praznujejo danes vse bolj moderno. Slavljenec že naprej povabi svoje prijatelje na zabavo. Včasih pa so posebno slovesno offerali za dvajseti, trideseti, štirideseti itd rojstni dan. Obvezno so prišli offerat pevci svojemu čla-

nu ipd. Župniku so za 50. ali 60. godovni dan offerali na najbolj slovesen način, in sicer so mu zvečer kakšnih pet minut v zvoniku pritrkavali. Starejši ljudje v Retečah se še dobro spominjajo, ko je župnik Janez Meršolj praznoval svojo šestdesetletnico, šestdeseti godovni dan. Mežnar Miha Jenko mu je v zvoniku na vseh štirih linah prižgal 60 sveč, nato pa so še pritrkavali.

Podoben offeranju je običaj, ko se nekdo iz pevskega zbora ali od godcev poroči, pa mu ostali pridejo zapet podoknico, ko se poslavja od »ledike« stanu. Prav tako pridejo pevci zapet svojemu članu ali pa njegovim svojcem, ko umre in leži na mrtvaškem odru; zvečer pridejo najprej pokropiti, potem pa zapoje kakšno žalostinko.

Ivan Bogataj

**Gorenjski kraji
in ljudje**

Zlatoporočenca Angela in Janez

Praznik na Golici pri Lenartu

Preteklo nedeljo je bilo pri Palkovih z Lenarta nad Škofjo Loko zelo veselo. Angela in Janez sta praznovala petdeseto obletnico skupnega življenja v krogu svojih najdražjih. Obenem je žena Angela dopolnila 82. leto.

Slavljencema se je v zakonu rodilo enajst otrok, vendar sta dva kmalu po rojstvu umrla. Preostali pa so se skupaj z vnuki zbrali na Golici, da bi zaželeli svojim staršem še mnogo let srečnega življenja. Nasmejana in zadovoljna sta dokazovala, da sta se uspešno upirala vsem številnim preizkušnjam, ki so se zgrnile nad njuno domačijo.

Posebej težko je bilo med zadnjo vojno. Družina Mesec je bila med gorenjskimi par-

tizani; dobro znana, saj sta bila dva sinova pri partizanih, enega so odgnali v taborišče, ostali mladoletni sinovi in hčerke pa so pomagali osvobodilnemu boju kot aktivisti na terenu. Očetu Janezu je bila poverjena naloga rednega obveščevalca za gorenjsko vojno območje in škojeloški odred. Za mamo pa pravijo, da je imela za partizane vedno topel kot in dobro besedo. Njihova naprednost sovražniku ni ostala skrita, zato so bile zlasti belogardistične preiskave in ropanja skoraj vsakdanost. Toda minilo je in na Golici pri Palkovih se med cvetočimi polji in visoko travo veselo podijo vnuki in skupaj z nami kličejo dedku in babici na mnoga leta. **A. Igličar**

ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA REŠUJE ŽIVLJENJA

SVETOVNI DAN ZDRAVJA

NASVETI KADILCEM

Ce kadilec iz tega ali onega vzroka vendarle vztraja pri kajenju, potem naj upošteva vsaj naslednje:

Kdor kadi cigarete, je zdravstveno bolj ogrožen od kadilcev pipe in cigar — zato naj se odreče cigaretam in rajši seže po pipi ali cigari.

Kadilci naj »inhalirajo« čim manj, najbolje pa je, če sploh ne inhalirajo, se pravi, da ne kadijo na pljuča. Od tega je namreč odvisno, ali spravljamo cigaretni dim v sapnik ali pa v pljučne mešičke. Nasploš svetujejo ka-

dilcem, naj vdihnejo najprej nekaj zraka in nato šele potegnejo iz cigarete. Prednost kajenja na ta način je v tem, da pride v globlja dihalna pota čisti zrak pred tobakovim dimom. Užitek pa pri tem ni nič manjši. Priporočljivo je tudi kaditi počasi in zadnjo tretjino cigarete ali cigare odvreči. V tej tretjini namreč ostane največ nikotina in katranskih snovi.

Svetujejo pa:

- ne kaditi na prazen želodec,
- ne kaditi v zaprtih prostorih, v vozilih itd. ter biti čim obzirnejši do nekadilcev, posebno pa otrok,
- ne prižigati že ugaslih cigaret,
- kaditi cigarete z malo nikotina.

Ogorek cigarete, ki ga odvržemo, naj bo čim daljši. Pri Angležih je ogorek dolg povprečno 18 mm, pri Američanih pa 30 mm. Tobak v ogorku deluje kot filter, ki veže nekaj tobakovega katrana. Manj škodljivo je kaditi cigarete v polovičkih. Vsaj mlademu človeku odločno odsvetujemo kajenje!

Kadilci! Gre za dragocena leta ali celo desetletja življenja — odločitev pa je v rokah slehernega kadilca samega!

Dr. J. Prešern:

Kronika PD Radovljica 1895-1970

Ponatis z dovoljenjem uredniškega odbora Planinskega vestnika. Prispevek je bil objavljen leta 1955 v PV.

— 2 —

Ime Hugona Robleka se pojavi šele na prvem rednem občnem zboru dne 30. VI. 1895. Istočasno se pojavi v analih tudi Aljaževo ime. Odbor, izvoljen po tedanjih pravilih za dobo treh let, se je konstituiral na svoji seji 12. VII. 1895 tako-le: Načelnik: dr. Vilfan; tajnik: Pianekki; blagajnik: Gerčar, učitelj. Odborniki: Jakob Aljaž; Ivan Čop, posestnik in trgovec, Moste; Josip Jalen; Josip Ravhekar; Hugon, Roblek mag. pharm.; Rihard Schrey; Jakob Zumer.

Mlakar zamerja prof. Orožnu besede, izrečene na ustanovnem občnem zboru. To je zlasti poudaril v svojem osnutku za Aljaža, kjer pravi, da je bil Aljaž na SPD zelo »gorak« zato, ker je Radovljiska podružnica markirala bližnjico na Bled tudi kar po koruzi in zaradi Orožne izjave o turistiki. Zato da je Aljaž delal potem kar na svojo roko. V končni redakciji je na mojo pripombo svojo trditev v tej obliki opustil, pa jo nadomestil z drugo: »... Ker so Triglav prištevali k vrstolomnim turam, je bil potemtakem (sc. Triglav) izločen iz področja SPD.« Če bi bil Aljaž »gorak« na SPD bi ne bil tri mesece po onih Orožnovih besedah sprejel odbornišva podružnice, ki je že čez tri mesece odprla Vodnikovo kočo ob »vrstolomni« turi na Triglav. Tudi ni res, da bi bil Triglav leta 1895 še veljal za vrstolomno turo po nadelanih potih. Pot skozi Kot na Vel. Triglav je bila narejena 1886, skozi Krmo 1890, od Marije Terezije koče na Mali in dalje na Vel. Triglav. 1891 in leta 1895 je bil zgrajen direktn vzpon od Marije Terezije koče (Planika) naravnost na vrh Triglava. Tako se je pot izognila grebenu med obema vrhovoma, a je bila tudi po grebenu istega leta popravljena. Poudarek v Orožnovih besedah leži v besedi prenapetost, s čemer je mislil in mogel misliti le na plezalce — klasične alpiniste, ki so se tedaj pojavljali že v večjem številu. Te vrste planinstvo je obsojal Aljaž sam, kar je razvidno iz njegovih izjav ob prilikah nesreč v severni steni.

Aljaž se je v društvu že dolgo udeleževal. Na občnem zboru 13. XII. 1898 je bil izvoljen za podnačelnika in je kot tak vodil v odsotnosti tedanjega načelnika Robleka občni zbor 15. II. 1900 v Lescah. Kot

podnačelnik je bil zopet izvoljen na občnem zboru 28. II. 1901 za dobo treh let. Mlakar to Aljaževo delovanje v podružnici popolnoma zamlčuje. Resnica je pač, da je Aljaž veliko delal na svojo roko vendar v imenu SPD, in gotovo mu je Osrednji odbor to radevolje prepustil, dal mu je pa svojo pomoč, kadar jo je rabil.

Dr. Vilfan, prvič izvoljen za načelnika 1895, je odložil to mesto 1898, ker »je žal v odboru imel premalo zaslonbe«. Ni znano, kaj je bil pravi vzrok odstopu, vsekakor pa se med njegovimi uspehi navaja Vodnikova koča na Velem polju, ki »je otele naš Triglav na bohinjski strani.« Sledil mu je Roblek, izvoljen na občnih zbiorih 13. II. 1898 in 28. II. 1901, in tako načeloval do zopetne izvolitve dr. Vulfana 1903, ki je obdržal to mesto do leta 1911. Tega leta je postal načelnik Leopold Fürsager, a je bil že prihodnjega leta izvoljen Ivan Segar, ki je bil zadnji načelnik podružnice pred I. vojno. Od ostalih odbornikov v tej dobi je omeniti še dr. Andrejko, ki je bil podnačelnik v letih 1905 do 1907. Z njim je prišlo v društvo precej novega življenja, ker je polagal veliko važnost na upravo, pridobivanje novih članov in zlasti na markacije. Njegovo delovanje je razvidno iz obširnih poročil o društvenem delovanju v PV tistih let.

Zanimivo je, da je bil dr. Vilfan nekaj časa tajnik v dobi, ko je bil Roblek načelnik. V tem odboru so bili tudi duhovniki radovljjski dekan Novak kot blagajnik, dalje poznejši poslanec Piber Ivan iz Gorij in Berlic iz Mošenj.

Dr. Vilfan je bil edini odvetnik v Radovljici in zato s poklicnim delom zelo zaposlen. Bil je nekaj časa tudi župan in kranjski deželni poslanec, izvoljen v kuriji gorenjskih mest in trgov. Vsekakor je bil za planinstvo zelo navdušen, s svojimi zvezami, vplivom in osebnim delom je veliko pripomogel k uspehom, čeprav planinstva praktično ni mogel veliko izvrševati tudi zaradi svoje telesne konstitucije. Bil pa je nad desetletje resnična glava podružnice in ne samo reprezentacijska figura.

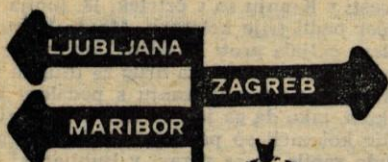
Njegova desna roka je bil v prvih letih Roblek; bil je društveni propagandist, kakor bi danes rekli, poleg tega pa planinec, ki je planinstvo praktično izvrševal in obhodil veliko sveta izven kontinenta. Se se spominjam tega simpatičnega moža in ga še vidim, ko je 1895 v veliko začudenje nas šolarjev risal v zeleni in rdeči barvi markacijo na Dobroča na steno begunjskega župnišča.

Ob otvoritvi zavetišča v Planici. — Foto: A. Vengar

PROTI ZIMI - PRIJATELJ ZA MRZLE DNI -

VELENJSKI LIGNIT

OZIMNICO
SI PRIPRAVIMO JESENI,
KURJAVO PA ŽE ZDAJ,
DA SE DO ZIME OSUŠI
IN PRIDOBI NA KVALITETI

VELENJSKI LIGNIT
BO NAPOLNIL VAŠ DOM
S PRIJETNO IN ZDRAVO TOPLOTO

NE POZABITE:

**ZA SONCEM GREJE NAJCENEJE -
VELENJSKI LIGNIT**

RUDNIK LIGNITA VELENJE

PRODAM

Po zmerni ceni prodam dve novi balkonski OKNI z VRAJTI. Ljubno 4, Podnart 2858

Prodaj 700 kosov OPEKE monta 16. Tavčar Ivan, Stara cesta 4, Skofja Loka 2859

Prodaj PSICO, ki ima redovnik »doberman«. Moste 17 a, p. Zirovnica 2860

Prodaj KRAVO z drugim teletom (bikec) po izbiri. Hrušica 1, Kovor 2861

Prodaj 6 tednov stare PRASIČKE. Smartno 22, Cerklje 2862

Prodaj knjižno OMARO. Kranj, Kečetova 1, stanovanje 2 2863

Oddam košnjo TRAVE in OTAVE. Rotar F., Srednja vas 6, Goriče 2864

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek, račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860, uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročniki: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

Prodaj italijanski kombinirani OTROSKI VOZICEK. Fajfar, Župančičeva 35, Kranj 2866

KUPIM

Kupim vprežni OBRACALNIK brez diferenciala. Tušek Franc, Rovte 10, p. Selca nad Škofjo Loko 2867

MOTorna VOZILA

Prodaj FIAT 750. Repnje 46, p. Vodice 2868

Prodaj popolnoma novo in še povsem nerabljeno MOTO KOLO tomos-avtomat s 25 % popustom. Kranj, Župančičeva 25/I levo 2869

Ugodno prodaj SKODO 1000 MB. Ogled od 16. ure dalje. Kranj, Ulica mladinskih brigad 1 2870

Poceni prodaj karambolirano SKODO, letnik 1966. Bernard, Stražiška 5, Kranj 2871

Prodaj MOPED tomos-avtomat in MAGNETOFON standard. Naslov v oglasnem oddelku 2872

STANOVANJA

Iščem neopremljeno SOBO v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v oglasnem oddelku 2873

POSESTI

Prodaj PARCELO na Bregu ob Savi. Naslov v oglasnem oddelku 2874

Proda se HISA brez lokala, stanovanja zasedena, v centru Tržiča, Trg svobode 22. Poizve se v isti hiši pri Janezu Ribiču 2832

ZAPOSLITVE

Sprejemem dva VAJENCA za avtoličarja. Kuhar Peter, Luže 9, Senčur 2865

Iščem dobrega učitelja, ki bi me naučil igrati na diatonično harmoniko. Možnost učenja popoldne. Plačam dobro. Resne ponudbe oddati pod »domače viže« 2875

Mlažje DEKLE za SERVIRKO v manjšem počitniškem domu v Piranu iščemo za dva meseca. Plača 700 din, hrana in stanovanje zastoj. Naslov v oglasnem oddelku 2876

IZGUBLJENO

Dne 13.6. sem izgubil DE-NARNICO z dokumenti v Lescah od Blejske ceste do Murke. Pošteni najditelj naj jo vrne v trgovino Vinotoč v Lescah, Blejska cesta 2 2877

Kino

Kranj CENTER

24. junija angl. barv. CS film NA TEBI JE VRSTA, DA UMRES ob 16. in 18. uri

25. junija premiera franc. barv. filma OPERACIJA LEONTINA ob 16., 18. in 20. uri

26. junija amer. barv. film SAM WHISKY ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

24. junija amer. barv. CS film RUSI PRIHAJAJO ob 17.30 in 20. uri

25. junija amer. barv. CS film PANCHO WILLA JEZDI ob 18. in 20. uri

26. junija italij. barv. film PAST V VELIKI SOTESKI ob 18. uri, angl. barv. CS film NA TEBI JE VRSTA, DA UMRES ob 20. uri

Tržič

25. junija amer. barv. CS film NEVADA SMITH ob 17.30 in 20. uri

26. junija amer. barv. CS film NEVADA SMITH ob 17.30 in 20. uri

Kamnik DUPLICA

24. junija amer. barv. film CABASKO ob 20. uri
25. junija amer. barv. film CABASKO ob 20. uri

Jesenice RADIO

24. junija amer. barv. film PIZAMA ZA DVA
25. junija amer. barv. CS film CAMELOT

Jesenice PLAVZ

24. junija amer. barv. film CAMELOT
25. junija angl. barv. film INTERLUDI ob 18. in 20. uri

Dovje-Mojstrana

25. junija amer. barv. CS film PIZAMA ZA DVA

Javornik

DELAJSKI DOM

24. junija franc.-angl. barv. film PUSTOLOVŠČINE TOMA SAWYERJA

Radovljica

24. junija amer. barv. film STO PUSK ob 18. in 20. uri
25. junija italij. barv. film POŽAR RIMA ob 20. uri
26. junija jugosl. barv. film MOST ob 20. uri

Bled

24. junija amer. barv. film NE DELAJ VALOV ob 18. in 20.30
25. junija amer. barv. film NE DELAJ VALOV ob 18. in 20.30

Skofja Loka SORA

24. junija italij. barv. film NOČ JE USTVARJENA ZA KRAJO ob 18. in 20. uri
25. junija franc.-alžir. barv. film »Z« (SE ŽIVI) ob 17.30 in 20. uri
26. junija franc.-alžir. barv. film »Z« (SE ŽIVI) ob 17.30 in 20. uri

Zahvala

Ob prerani izgubi naše dobre in skrbne žene, mame, sestre, tete, stare mame in tašče

Katarine Strniša

roj. Miklavčič

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za pomoč v najtežjih trenutkih, č.g. župniku iz Predvdora za poslovilne besede, dr. Zgajnarju za vso skrb in požrtvovalnost in vsem ostalim za darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Zalujoči domači

Tupaliče, 20. junija 1970

Zahvala

Vsem, ki so nam izrazili sočustvovanje in darovali vence ter cvetje ob smrti ljubelega moža, očeta, brata, starega očeta in pradedja

Lovra Semena

bivšega gostilničarja

se iskreno zahvaljujemo. Zahvaljujemo se tudi sorodnikom, sosedom in znancom, ki so se v tako velikem številu od njega poslovili in ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Bajžlju Janezu, zdravstvenemu osebju bolnice Golnik, duhovščini in pevcem. Za pomoč in sočustvovanje še enkrat hvala.

Zalujoči: žena Marija, hčerka Nada z možem in otroki

Kranj, 18. junija 1970

Sodba za pobeglega voznika

V začetku tega tedna je občinsko sodišče v Kranju izreklo sodbo Karlu Klavžarju, šoferju pri Sap Ljubljana in Tereziji Šmid iz Tržiča za povzročeno prometno nesrečo konec januarja letos na cesti drugega reda med Kranjem in Brnikom. Voznik Klavžar in sopotnica Šmidova sta

se okoli pol šeste ure zvečer vračala proti Kranju. V naselju »Svinjaki« pa je voznik zadel Avgusta Kerna, ki je z ženo Pavlo potiskal pred seboj ročni voziček naložen s papirjem. Udarca je bil tako hud, da je Avgust Kern v bolnišnici umrl. Voznik Klavžar je po nesreči odpeljal na

prej. Sopotnico Šmidovo pa je nagovoril, da je prijavila nesrečo, vendar tako, kot da je vozila ona in ne Klavžar. Kasneje je Šmidova preklicala izjavo, potem ko je zvedela, da je ponesrečenec v bolnišnici umrl.

Sodišče je obsodilo voznika Klavžarja na 1 leto in 9 mesecev strogega zaporja, Terezijo Šmid pa na denarno kazen 600 din. Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo malomarno vožnjo voznika ter pobeg po nesreči, čeprav se je voznik zagovarjal, da ponesrečenca ni videl. Razen tega pa je nagovoril Šmidovo h krivi ovadbi in tako zadrževal preiskavo nesreče. Kot olajševalno okoliščino pa je sodišče upoštevalo voznikovo nekaznovanost in njegovo skrb za družino.

Nesreče v zadnjih dneh

Na Smedniški cesti v Kranju so v četrtek, 18. junija, okoli pol devete ure zvečer padli trije kolesarji. Majda Nahtigal iz Vogelj se je na kolesu peljala proti Hrastju. Dohitela je Jožeta Božiča in njegovo ženo Anico, ki sta drug za drugim vozila brez luči. Nahtigalova je pri prehitovanju s pedalom kolesa zadela v Božičevo kolo, tako da ga je potisnilo v kolo njegove žene Anice. Vsi trije kolesarji so padli po cesti. Nahtigalova se je pri padcu hudo ranila in se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

V desnem nepreglednem ovinku na cesti prvega reda v Logu pri Kranjski gori je v petek, 19. junija, popoldne zaradi neprimerne hitrosti voznik osebnega avtomobila nemške registracije Oskar Brundič iz Zagreba zapeljal na sredino ceste. Prav tedaj je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila nizozemske registracije Johan Marius Steffers. Pri trčenju sta bili sopotnica in voznik Steffers laže ranjena. Škode je za 22.000 din.

Na cesti prvega reda v vasi Meja je v soboto ob četrty uri zjutraj voznik osebnega avtomobila švedske registracije Rajko Živkovič prehitel avtomobil turške registracije. V tem pa je iz nasprotne smeri pripeljal voznik Ciril Gražar iz Kranja. Avtomobila sta se oplazila, tako da je škoda za 5500 din.

V Zabreznici pri Zirovnici sta v nepreglednem ovinku v soboto čelno trčila mopedist Tomaž Legat iz Rodine in voznik osebnega avtomobila Janez Legat iz Sela pri Zirovnici. Nesreča se je pripetila, ker je mopedist pripeljal v ovinek po sredini ceste. V nesreči je bil mopedist laže ranjen, njegov sopotnik na mopedu Boris Fekonja pa težje. Oba so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

V nedeljo, 21. junija, ob drugi uri zjutraj je na cesti četrtega reda v vasi Brode pri Škofji Loki padel z mopedom 70-letni Rupar Franc iz Bodovelj pri Škofji Loki. Pri padcu se je mopedist huje ranil in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

V nedeljo, 21. junija, ob pol štirih zjutraj se je na cesti tretjega reda med Dolenjo vasjo in Bukovico pripetila težja prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Andrej Buden iz Škofje Loke zaradi prehitre vožnje v ovinku ni več obvladal vozila, tako da se je avtomobil prevrnil na streho in nato nazaj na kolesa. V nesreči so bili težje ranjeni Marija Buden s Trate, Ivo Zakotnik s Forme, Avgust Jakopin iz Škofje Loke in Kati Jakopin. Vse so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 8000 din.

Zaradi nepravilnega prehitovanja je v nedeljo, 21. junija, zvečer na cesti prvega reda pri Belci voznik osebnega avtomobila nemške registracije Zeljko Benges zapeljal v desno s ceste in trčil v drevo. Voznik in sopotnik sta bila v nesreči laže ranjena in so ju odpeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na vozilu je za 20.000 din.

**Za večjo
prometno varnost**

Opozorilni znaki

Voznik je dolžan uporabiti zvočni opozorilni znak za udeležence v prometu, kadar to zahteva varnost prometa, zlasti pa:

1. na cesti izven naselja, ko namerava prehiteti ali voziti mimo drugega udeleženca v prometu, če bi sicer pretela nevarnost, da se zgodi prometna nesreča;
2. če so ob vozišču otroci, ki ne pazijo na vozila;
3. na cesti izven naselja, preden zapelje na nepregleden, ozek ovinek ali na vrh klanca, na katerem je srečanje težko.

Namesto zvočnega opozorilnega znaka je voznik ponoči dolžan dati svetlobni opozorilni znak. Svetlobni opozorilni znak se daje:

- s kratkim zaporednim prižigom dolgih luči ali
- z zaporednim prižigom srednjih luči za osvetljevanje ceste
- z izmeničnim prižigom dolgih in srednjih luči v kratkih presledkih, pri čemer je treba paziti, da to ne slepi voznika, ki vozi iz nasprotne smeri.

Svetlobni opozorilni znak sme voznik uporabiti tudi podnevi, če tak način opozarjanja drugih udeležencev v prometu bolj ustreza okoliščinam na cesti in v prometu.

Zahvala

Ob tragični izgubi našega ljubega sina, brata, strica in svaka

Marijana Vodirja
dipl. gradbenega inženirja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga tako lepo pospremili k zadnjemu počitku in mu darovali vence in cvetje. Posebna zahvala sosedom, pevcem, častitemu duhovniku, sošolcem in kolegom ter znancem in prijateljem. Vsem še enkrat priskrba hvala.

Zalujoči: mama, ata, brat, sestre in drugo sorodstvo

Sp, Besnica, 19. junija 1970

**SENTA,
SKLADIŠČE
KRANJ,**
Tavčarjeva 31,
tel. 22-053

Odkupuje vse žitarice — zamenjava žitarice za vse vrste moke. Prodaja najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenico, oves, ječmen, pšenični in koruzni zdrob. Cene so konkurenčne — skladišče je odprto od 5. do 19. ure in ob sobotah

Naznanjamo žalostno vest, da je v 88. letu starosti umrla naša dobra mama, babica in prababica

Marijana Šink
roj. Grlic iz Česnjevka

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 25. junija, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališču v Cerklju.

Zalujoči: sinovi, hčere, vnuki in pravnuki

Česnjevek, Voklo, Zalog, Zabnica, Stranje, 23. 6. 1970

Sporočamo žalostno vest, da je dne 22. junija tragično preminila

Mrak Amalija

Pogreb pokojnice bo v sredo, 24. junija, ob 16. uri na pokopališču v Škofji Loki.

Zalujoči: mož Ludvik s hčerko Mojco in drugo sorodstvo

Škofja Loka, 22. junija 1970

Zahvala

Vsem, ki so nam z besedami in dejanji izrazili sočustvovanje ob smrti našega očeta, moža, dedka, brata, strica in tasta

Jurija Zaplotnika

se iskreno zahvaljujemo. Iskrena hvala vsem sosedom, sorodnikom in znancem za nesebično pomoč, ki so nam jo izkazali v najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi g. župniku, društvu upokojencev in njihovem pevskemu zboru, tovarni Tesnilka Medvode, Vino Kranj, Iskra Kranj, Triglav Kranj, GG Kranj in KZK Kranj za darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Se enkrat iskrena hvala vsem, ki so ga imeli radi in ga spoštovali.

Čirče, 22. junija 1970

Zalujoče družine: Zaplotnik, Vodnik in Vreček

Triglav spet v SNL

Tudi nogometaši so zaključili sezono 1969/70. V letošnji sezoni so v zahodni conski ligi igrali trije gorenjski predstavniki: Triglav, LTH iz Škofje Loke in Lesce. Za nogometaše Triglava je bilo zadnje kolo zelo pomembno. Za osvojitve prvega mesta in pravico nastopanja v SNL v jeseni so morali v gorenjskem derbiju premagati solidno enajsterico LTH. To jim je tudi uspelo. Po enoletnem premoru bodo torej v jeseni spet zaigrali Triglavani v družbi najboljših slovenskih enajsteric. Škofjeločani so igrali zelo solidno in se uvrstili na odlično šesto mesto. Upamo, da bodo v prihodnje zaigrali še bolje in se po dveh letih izkušnji v ZCNL v prihodnji sezoni lahko borili še za boljšo uvrstitev. Enajsterica Lesce je spomladi sicer dobro igrala, vendar kljub temu pristala na zadnjem mestu in se bo v jeseni borila za točke spet v gorenjski ligi.

Minulo nedeljo pa so zaključili tekmovanje tudi nogometaši v gorenjski ligi. Zmagala je tržiška enajsterica in uresničila se je nekajletna želja ljubiteljev nogometa v Trzinu, da se njihova ekipa uvrsti v višje tekmovanje. Dolgo so korak za Trzinčani držali še nogometaši Jesenic in Kranja. Toda obema je v finišu zmanjkalo moči. Zlasti slednji so razočarali svoje navijače, ker so spomladi popolnoma odpovedali. V sredini lestvice zasledimo ekipe: Železniki, Kropce, Trboje in Senčur, ki po kvaliteti predstavljajo razred za seboj. Tretji razred pa vodi ekipa Naklega, ki je zasedla osmo mesto.

D. Humer

NOGOMET — V zadnjem kolu ZCNL so gorenjski predstavniki dosegli naslednje rezultate: Triglav : LTH 5:1 (3:0), Sava : Lesce 3:0 (2:0). Triglav je osvojil prvo mesto in bo jeseni tekmoval v republiški ligi. LTH je pristal na 6. mestu, Lesce pa na zadnjem in so se torej vrnil v gorenjsko ligo.

Pionirji Triglava pa so osvojili naslov republiškega prvaka, ker so v finalni igri v Ljubljani premagali Železnikarja iz Maribora z 1:0. Na podobnem prvenstvu pa so mladinci Triglava zasedli 4. mesto. Torej imajo v kranjskem Triglavu nedvomno zelo kvaliteten naraščaj in če ga bodo znali tudi naprej kvalitetno vzgajati, lahko pričakujemo, da se bo kvaliteta kranjskega nogometa v prihodnjih letih bistveno dvignila.

KOSARKA — V republiški moški ligi so bili doseženi naslednji rezultati: Ljubljana : Triglav 66:70, Kroj : Rudar 85:69, Jesenice : Elektra 104:78. V ženski republiški ligi pa je vodeča ekipa Jesenic premagala Ilirijo z 85:47, Kroj pa Litijo s 67:41.

Pari prihodnjega kola: moški — Triglav : Jesenice, Kroj : Tolmin, ženske — Maribor 66 : Kroj, Slovan : Jesenice.

ODBOJKA — V republiški moški ligi je Kamnik na domačem igrišču izgubil z Mariborom 2:3. V prihodnjem kolu bo Kamnik igral z ekipo Gabrje.

ROKOMET — Na republiškem pionirskem prvenstvu so pionirke OŠ T. Brejc iz Kamnika osvojile odlično drugo mesto.

STRELJANJE — Na republiškem prvenstvu v streljanju z vojaško puško in MK puško serijske izdelave so tekmovalci z Gorenjske dosegli naslednje mesta: vojaška puška — člani: 4. Naglič (Kranj) 497, hitro streljanje z vojaško puško — 2. Žagar, 4. Lombar (oba Kranj), MK puška serijske izdelave — člani: ekipno — 3. SD Stane Kovačič - Kranj, posamezno — 3. Naglič (Kranj); članice — 1. Kralj (Jesenice) 5. Otrin (Jesenice); mladinci — ekipno: 1. SD »Tone Nadižar« Kranj; posamezno: 1. Colja (Kranj); mladinke — 2. Jenko (Kranj).

J. Javornik

Korak naprej v delitvi sredstev

Način delitve sredstev je nedvomno problematičen zlasti še, če pri tem odloča samo subjektivni faktor. Zaradi tega ni čudno, da je pri tem nekdo prizadet zlasti še, če nima vpliva v organu, ki je pristojen za razdeljevanje sredstev.

Nekaj podobnega se je doslej dogajalo tudi v športnem društvu Triglav Kranj, kjer razdelitev proračunskih sredstev že vrsto let ni bila več realna. Klubi so prejeli sredstva po nekih ustaljenih odstotkih udeležbe, ki so bili izdelani pred več kot desetimi leti. V letošnjem letu pa je končno prišlo do tega, da so sredstva v SD Triglav razdelili 12 klubom po vnaprej določenih kriterijih, pri čemer je bil osnovni poudarek na prioriteti in množičnosti ter pogojih dela. O teh kriterijih in delitvi sredstev posameznim klubom za leto 1970 je razpravljala pred dnevi delovna konferenca SD Triglav.

Letos ima društvo na voljo 17% več sredstev kot v letu poprej. Prav zaradi tega je bilo izvršnemu odboru tokrat lažje napraviti ta premik v načinu razdeljevanja sredstev, saj bi ob enaki proračunski dotaciji kot v letu 1969 lahko to predstavljalo težak udarec za marsikateri klub v centralnem društvu Triglav.

Že večkrat je bilo poudarjeno, da posamezni klubi SD Triglav delujejo v neenakih pogojih. Pri tem so bili najbolj prizadeti trije: namiznoteniški, smučarski in judo klub, ki so morali iz sredstev za osnovno dejavnost plačevati uporabo objektov, medtem ko je za vse ostale skrbel in kril stroške Zavod za gradnjo in vzdrževanje športnih objektov. Z novo delitvijo se je ta neenakopraven položaj delno popravil, tako da gre povečanje sredstev v smučarskem in namiznoteniškem klubu v glavnem le zaradi kritja stroškov uporabe objektov, ki niso pod okriljem Zavoda.

Pri razdelitvi je izvršni odbor SD Triglav v osnovi upošteval tudi sklep skupščine občine Kranj o prioritetenih panogah. Tako bodo v letošnjem letu prioritete panoge (atletika, plavanje in smučanje) prejele skupaj 69,5% sredstev, ki jih prejme SD Triglav od ObZTK Kranj (doslej 51%).

Glede na posamezne kriterije bodo klubi prejeli za vsakega aktivnega člana 10 din. Pomembna postavka so sredstva za trenerja. Vsakemu klubu so priznali 4000 letno za enega trenerja. Pri tem so za atletiko in plavanje priznali po 3 trenerje, smučarskemu klubu pa le dva. Pri tem so odstopili od osnovnega principa o prioriteti in je zato predstavnik smučarskega kluba upravičeno kritiziral, saj je bil na tak način brez utemeljitve smučarski klub

prikrajan za 4000 din. Pri sredstvih za tekmovanja je izvršni odbor upošteval realne možnosti. Pri klubih, ki so predložili letošnji plan, so njihove predloge prilagodili razpoložljivim sredstvom. Pri večini klubov, ki so odgovorili na poseben vprašalnik društva, so upoštevali približno 20% povečanje sredstev.

Pri opremi so upoštevali poprečne lanskoletne izdatke, in sicer 70 din na aktivnega tekmovalca. Od tega so odstopili navzdol pri plavalnem in teniškem klubu, navzgor pa pri smučarjih, saj so izdatki za opremo pri smučarjih v primerjavi z ostalimi panogami znatno večji, vsekakor pa večji kot samo 30% kot je to upoštevano v kriteriju.

Za organizacijo tekmovanja v Kranju je bila konferenca mnenja, da se mora pretežni del sredstev potrebnih za ta namen stekati iz drugih virov. Posameznim klubom so glede na atraktivnost panoge in stroške organizacije namenili od 1000 do 5000 din. Nekaterim klubom niso priznali pravice do teh sredstev zato, ker menijo, da so te panoge že po svoji naravi takšne, da morajo z vstopnino in drugače zbranimi sredstvi kriti nastale stroške.

Glede sredstev za treninge

ni bil povsem enoten že pred konferenco sam izvršni odbor. Kljub temu, da je bistvena razlika, ali ima nekdo treninge v Kranju ali pa je vezan na vadbo izven Kranja v dragih turističnih centrih, so za letos namenili za vse klube enak znesek na aktivnega tekmovalca. Nedvomno je to kriterij, ki bi ga bilo v prihodnje treba precizneje obdelati. Slehernemu klubu, ki skrbi za naraščaj in množičnost (organizacija šol) so priznali minimalni znesek 1.000 din.

Z novim načinom delitve sredstev so se navzoči v glavnem v celoti strinjali in pozdravili predloženi predlog, da je končno tudi v SD Triglav prišlo do delitve sredstev na osnovi kriterijev.

Prvi korak k pravičnejši razdelitvi sredstev je bil torej letos napravljen, čeprav menimo, da bo treba sedanje kriterije, kot so menili tudi navzoči na delovni konferenci, nekoliko popraviti in upoštevati v prihodnje tudi kvaliteto. Sedanji kriteriji so spodbuda predvsem za večjo množičnost v klubih, kar je za prihodnje obdobje samo pozitivno. Pri takšnih kriterijih pa društvo, ki naj predstavlja kvaliteto kranjskega športa navzven, ne more ostati, ker posamezni klubi ne bodo imeli interesa po kvalitetnem napredku, pač pa bodo skušali čimbolj povečati število članstva, kar bo lahko imelo po drugi strani negativni vpliv na kvaliteto oziroma bodo doslej kvalitetni klubi SD Triglav, ki predstavljajo vodilno vlogo v državi, polagoma dobili rekreativen značaj, kjer bi se posamezniki le rekreativno izživljali brez kakršnegakoli cilja po napredku v kvaliteti.

Triglav : Primorje 8 : 7

V okviru priprav za nastop na državnem prvenstvu so Kranjčani odigrali prijateljsko tekmo s Primorjem in zmagali z 8:7 (3:2, 3:3, 1:2, 1:0). Gošče so bili enakovredni nasprotnik novemu prvotligašu. Zaradi hladne vode v letnem bazenu, je bila tekma odigrana v zimskem. Na osnovi te tekme še ni mogoče oceniti prave vrednosti ekipe Tri-

glava pred bližajočim se prvenstvom. Vsekakor bi morali Kranjčani pred nastopom v prvi zvezni ligi odigrati še nekaj tekem z močnejšimi nasprotniki, kar bi bilo v veliko korist za mlade kranjske vaterpoliste. V ekipi Triglava sta najbolje igrala Balderman in Kodek. Strelci pa so bili: Balderman 3, Kodek 2, Nadižar, Rebolj in Klemenčič po 1.

ŠIPAD KRAJ

ORGANIZIRA RAZSTAVO POHISTVA VSEH NAJVEČJIH PROIZVAJALCEV: V OSNOVNI SOLI KRIZE PRI TRZICU

OTVORITEV RAZSTAVE BO 26. 6. 1970 OB 10. URI IN BO ODPRTA VSAK DAN DO 12. 7. 1970 OD 8.30 DO 19. URE NEPREKINJENO.

IZKORISTITE IZREDNO PRILIKO ZA NAKUP POHISTVA (KUHNJSKO, SOBNO, PREDSOBNO ITD.) TER RAZNIH PREPROG

5 % popust pri nakupu — Cene konkurenčne — Dostava do 15 km brezplačna — Prodaja na kredit do 10.000 din — Kredit odobrimo takoj.

PRIPOROČAMO SE ZA OBISK! ZADOVOLJNI BOSTE!

RAZSTAVA POHISTVA V OSNOVNI SOLI V KRIŽAH PRI TRZICU OD 26. 6. 1970 DO 12. 7. 1970

»Veliki met« uspel Novozelandcu Molloyu

Na dirki za Nagrado Jugoslavije — Loka 70 porušeni kar štirje kategorijski rekordi — Ogorčene borbe v vseh tekmovalnih razredih — Kljub lepemu vremenu samo 20 tisoč gledalcev

Blejska regata, finale svetovnega nogometnega prvenstva in odločilna tekma med Olimpijo in Radničkim so bili krivi, da se je minulo nedeljo vzdolž 4500 metrov dolge asfaltne steze v Škofji Loki nabralo le 20 tisoč ljudi. A bržkone nikomur od njih ni žal štirih ur, preživetih ob vljugastem cestišču. Toplo, sončno vreme in udeležba 190 dirkačev iz 20 držav sta namreč že v soboto dajala slutiti, da bomo videli lepe borbe ter morda tudi nov absolutni rekord. In res smo ga videli. Novozelandski Ginger Molloy je s 500 kubičnim motorjem kawasakijev dvanaesti krog najbolj zanimive dirke dneva prevozil v času 1:51,06 in dosegel hitrost 145,163 km/h. Toda pojdimo lepo po vrsti, po kategorijah.

ZMAGOSLAVJE TOMOSOV

V razredu najlažjih motorjev do 50 ccm so bili glavni favoriti Nemec Rudolf Kunz (kreidler), Italijan Gilberto Parlotti ter Jugoslovana Janko Stefe in Adrijan Bernetič (vsi na tomosih). Parlotti je silovito startal in si priboril tolikšno prednost, da bi mu edinole okvara lahko odškrnila lovorov venec. Toda stroj ni zatajil in mali strokovnjak za popravila ladijskih aparatov je prvi zdrvel skozi cilj. Njegov tekmelec Kunz se je moral zadovoljiti z drugim mestom in novim kategorijskim rekordom 120,895 km/h (prej 117,600 km/h). Jugoslovana sta precej zaostala: Štefetu je v zadnjem krogu odpovedal motor, Bernetič pa ni uspel premagati odličnega Luigijsa Rinaldija, ki se je tri runde pred koncem prebil s šeste na tretjo pozicijo.

VRSTNI RED: 1. Parlotti (It.) — tomos GP, 2. Kunz (ZRN) — kreidler, 3. Rinaldo (It.) — tomos D6, 4. Bernetič (JU) — tomos GP, 5. Graff (Švica) — kreidler itd.

STRAHOTEN FINIS NELSONA

Obračun motorjev do 350 ccm, obračun, kakršnega zlepa ne vidiš, je prinesel zmagovalce Nemcu Attererju. On in Italijan Visenzi sta dolgo vozila ramo ob rami. Šele mnogo pozneje so Visenziju popustili živci. Napravil je napako in bil nazadnje tretji. Toda bolj kakor omenjeno dvojico so gledalci bodrili Angleža Billija Nelsona. Možak ima levo nogo leseno, zato ne more sam vžgati motorja, ampak ga je treba potisniti. Startal je zadnji, vendar kasneje prehitel kar 33 tekmovalcev, izboljšal kategorijski rekord (142,860 km/h, prej 137,175 km/h) in skozi cilj pripeljal kot drugi. Le še malo bi trajala dirka, pa bi ujel tudi vodečega.

VRSTNI RED: 1. Atterer (ZRN) — yamaha, 2. Nelson (VB) — yamaha, 3. Visenzi (It.) — yamaha, 4. Carlsson (Šved.) — yamaha, 5. Görgen (ZRN) — yamaha itd. Japonski stroji yamaha niso imeli konkurence.

HITRI MADZARI

Janos Drapall iz Budimpešte in Švicar Herbert Denzler, prvi na stroju MZ in drugi na yamahi, sta v razredu motorjev do 125 ccm bila ogorčen boj za zlati lovorov venec. Denzler je vodil 5 krogov, a nazadnje le moral priznati premoč Budimpeščanca. Ostali tekmeči so precej zaostali, dasi tuji tretjeuvršeni Madžar Janos Reisz starejši ni bil slab. Janku Štefetu je sreča spet obrnila hrbet. Okvare so ga potisnile z začetnega četrtega na enajsto mesto, vendar je dokazal, da bo treba z njim v Kamniku resno računati.

Novozelandski Ginger Molloy, junak in novi rekorder loške proge, z lovorovim vencem zmagovalca. Zadovoljen nasmeš na njegovem obrazu pove vse. Lani mu ni šlo od rok, letos pa je dokazal, da zares sodi v sam vrh svetovne elite dirkačev. — Foto: F. Perdan

VRSTNI RED: 1. Drapall (Madž.) — MZ-RE, 2. Denzler (Švica) — yamaha, 3. Reisz (Madž.) — MZ-RE, 4. Medrano (Špan.) — bultaco, 5. Molloy (Nov. Zel.) — bultaco. Kategorijski rekord Laszla Szaba (131,385 km/h), dosežen lani, ni padel.

BEVANDA ZA LAS OB ZMAGO

Kazalo je že, da se obeta senzacija: Rečan Branko Bevanda in njegova yamaha sta namreč v predzadnjem krogu dramatične bitke strojev do 250 ccm prodrla na prvo mesto. 10 rund so navdušeni gledalci opazovali, kako drzni Jugoslovani kot za šalo prehiteva svoje tekmece. Spričo vsesplošnega veselja ni nihče opazil vztrajnega Heinricha Rosenbuscha (ZRN), ki je vihravo lovil vodilne, bil malo pred koncem tretji, nato pa, tvegajoč vse, v ovinkih pod

Svetovna prvaka Enders-Kalauch v zadnji dirki motorjev s prikolicami nista imela prave konkurence. Rutinirani par je že pred startom veljal za glavnega favorita. — Foto: F. Perdan

Plevno šinil mimo presenečenega Italijana Visenzija in našega Bevande. Slednji ni utegnil več nadoknaditi zamujenega. V ciljni ravnini ga je potem dohitel še rutinirani Italijan.

Zaradi poškodb motorjev so v tem razredu odstopili številni favoriti.

VRSTNI RED: 1. Rosenbusch (ZRN) — yamaha, 2. Visenzi (It.) — yamaha, 3. Bevanda (JU) — yamaha, 4. Kangasniemi (Fin.) — yamaha, 5. McGurk (Belg.) — yamaha itd.

REKORD V DVANAJSTEM KROGU

»Ne, rekorda pa res nisem pričakoval,« je po končani dirki najtežjih strojev izjavil zmagovalci in doslej najhitrejši mož loške steze, Novozelandski Ginger Molloy. Rdečelasemu profesionalcu, tovarniškemu vozaču Bultaca, so njegovi rivali — Italijan Parlotti (vodil 3 kroge), Avstrijec Denehy (vodil 6 krogov) in Anglež Nelson — delali hude preglavice. Šele v dvanaestem krogu jih je uspel ugnati in z vratolomno vožnjo potolči leto dni star dosežek Gyula Marszovskega (144 km na uro). Nova najboljša znanaka loške proge znaša 145,163 km/h. 35-letnemu moštru jeklenih konjičkov, trenutno drugouvrščenemu na svetovni rang listi kategorije do 500 ccm, je prinesla nagrado 5000 novih din. Kot zanimivost naj povemo, da mož ni vozil bultaca, temveč zasebni motor kawasakijev, ki mu menda bolj ustreza.

VRSTNI RED: 1. Molloy (Nov. Zel.) — kawasakij, 2. Parlotti (It.) — ducati, 3. Denehy (AUS) — honda, 4. Heukerott (ZRN) — benelli, 5. Hawthorne (VB) — linto itd.

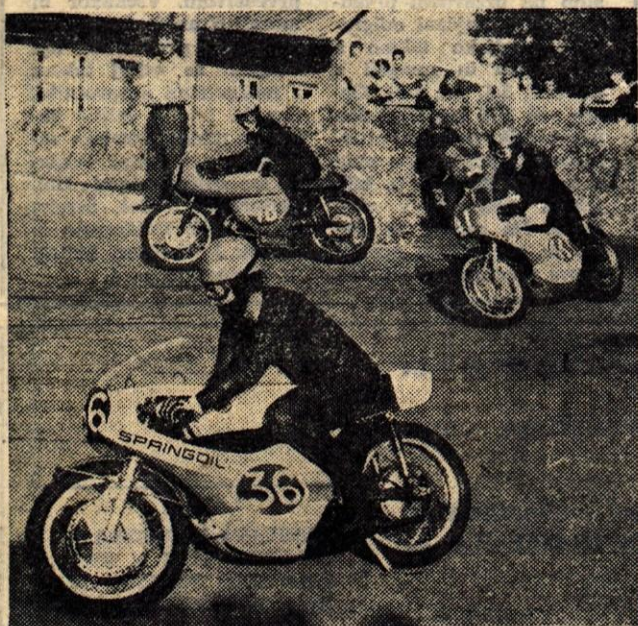
ENDERSU NI DORASEL NIHCE

Poslastica Nagrade Jugoslavije — Loka 70 so bile, kakor običajno, prikolice. Svetovna prvaka Klaus Enders in Wolfgang Kalauch (ZRN) nista imela pravih konkurentov. V drugem krogu se je odlična dvojica prebila na čelo in potem do konca samo še večala razdaljo med seboj ter zasledovalci. Padel je tudi nov kategorijski rekord — 137,290 km na uro (prej 135,678 km/h). Jugoslovana Norbert Salobir in Peter Seljak sta zaradi okvare odstopila.

VRSTNI RED: 1. Enders — Kalauch (ZRN) — BMW, 2. Auerbacher-Hahn (ZRN) — BMW, 3. Butscher-Huber (ZRN) — BMW, 4. Wegener — Aot (ZRN) — BMW, 5. Klenk-Veil (ZRN) — BMW itd.

Organizatorji loške dirke so znova dokazali, da znajo biti kos svojim nalogam. Žal je dober vtis pokvarila ekipa časomerilcev firme Omega, od katere smo novinarji tja do poznih večernih ur zaman čakali uradnih izračunov.

I. Guzelj

Jugoslovana Branko Bevanda smo že vsi imeli za zmagovalca, toda v zadnjem krogu je na ovinku pri Plevni napravil napako in bil konec koncev tretji. Vseeno zasluži čestitke. — Foto: F. Perdan

NOVO NA TRŽIŠČU

ZMRZNJENA ZELENJAVA

ŽIVILA